

Dr. Batthyány-Strattmann László herceg

A XX. század hercege, a szegények orvosa

Nyisd fel szemeidet és láss!

Kalauz egy egész életre

A XX. század hercege, a szegények orvosa

1931. január 22-én hunyt el Batthyány-Strattmann László herceg, a „szegények orvosa”, akit 2003 márciusban Rómában Szent II. János Pál pápa a boldogok sorába emelt. Az alábbiakban egy, a halála után megjelent nekrológgal emlékezünk a szent életű arisztokratára.

Batthyány-Strattmann László herceg 1870. október 28-án született. Jezsuita iskolákban tanult, majd előbb bölcsész, később orvosi diplomát szerzett. A huszadik század elején köpcsényi birtokán kórházat rendezett be, majd miután a trianoni békediktátum következtében Köpcsényt Magyarországtól elcsatolták, körmendi birtokán alapított kórházat. A herceg itt végezte szemműtéteit éveken át – a hozzá forduló betegeket hetente három alkalommal ingyen kezelte; korabeli beszámolók szerint mintegy hatezer hályogműtét végzett kórházában. Évek múltán már nemcsak Körmenden és környékén szerzett hírnevet, külföldről is fölkeresték orvosok, hogy lássák gyógykezelésének módját. Emellett sok-sok társadalmi, jótékonyági akcióban vállalt szerepet, vagyonából bőségesen adományozott nemes célra. A Magyar Tudományos Akadémia tagja lett, sőt az igazgatótanácsba is beválasztották. Batthyány-Strattmann László mélyen hívő katolikus volt, minden nap részt vett szentmisén.

A róla szóló mai megemlékezések többnyire hallgatnak arról, hogy a hazai katolikus sajtó is sokat köszönhet neki. Amikor az első világháború utolsó évében Bangha Béla jezsuita páter elkezdte szervezni a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaságot, amely a forradalmi zűrzavar után két katolikus napilapot, heti- és havilapot is kiadott, a herceget az alapítók között találjuk, sőt a vállalat első elnöke is ő volt.

Batthyány-Strattmann Lászlót halála után két nappal a Nemzeti Újság c. katolikus napilap szép vezércikkben búcsúztatta. Ezt a szöveget teljes terjedelmében közöljük.

A XX. század hercege

A történelmi osztályok fennmaradásának magyarázata az, hogy legnemesebb tagjaikban megújulnak, s a nevükben és a vérükben élő hagyományok erkölcsi erőin fejlődnek s maradnak hivatásuknak hordozói tovább. A körmendi és köpcsényi várkastélyokon lengő gyászlobogó egy olyan magyar főúr elmúlását hirdeti, akinek nevében, élete munkájában, példaadásában egy nagy történelmi szerepre hivatott osztály nemes, éltető hagyományai élnek. Batthyány-Strattmann László herceg a bölcsész, a vegyészi és orvosi diplomák birtokában, alkotásainak, munkájának, jótetteinek példaadásában egyenes és méltó leszármazója volt azoknak a nagy ősöknek, akik a maguk idejének szelleme szerint álltak a nemzet élén, mint páncélos hősök a keresztes hadjáratokban, mint a reneszánsz tudományának és művészetének pártfogói a középkor századaiban, mint a magyar alkotmány és nemzeti lét védelmezői a magyarság küzdelmes korszakában.

A herceg a XX. század embere volt és bölcsész lett, vegyész és orvos, ezen a téren is az első vonalban, mint az ősök a csatamező viadalaiban. Benne épp úgy inkarnálódott a XX. század lelke, mint ahogy a XIX. század szelleme virágzott ki Széchenyi Istvánban, Wesselényi Miklós báróban, vagy a XVI. század heroikus világszemlélete Zrínyi Miklósban, a szigetvári hősben és Zrínyi Miklósban, a költő hadvezérben.

A ponyva-demokrácia a Batthyány-Strattmann László dr. herceg életpéldájában csak a kivételt akarja hangsúlyozni, csak a nagy vagyon urának elszigetelt kedvtelését akarja meglátni abban, hogy a herceg tudós, munkás életű, áldozatos ember volt, holott társadalmi helyzete nagy előnyeinek birtokában az élet könnyen megszerezhető élvezeteinek hőse is lehetett volna. Pedig nem elszigetelt jelenség, hanem megtestesítője annak a vezérségre hivatottságnak, amely ott él szakadatlanul, évszázadokon át, más és más jelentkezési formában, történelmi osztályának nemzetfenntartó nagyaiban. Batthyány-Strattmann László dr. herceg valóban élhetett volna a mával mit sem törődő, a holnapra sohasem hederítő, gondtalan emberek szibarita életét, de ő nem ezt az utat választotta, amikor elindult, hogy a maga életét élje, hanem azt a másikat, a nehezebbet, a méltóbbat, a múltak hagyományaiban gyökerező utat, amelyet a maguk korában a magyar nagyurak oly sok dicsőséges alakja követett. Bizonyos, hogy sohasem akart „nagy ember” lenni, csak jó orvos, jó magyar, jó hívő katolikus. Bizonyos, hogy a herceg

sohasem gondolt arra, hogy ő azt teszi a XX. század szellemében, amit Zrínyi Miklós tett a XVI. század lelke szerint. Bizonyos, hogy a herceg igazibb és teljesebb demokráciát revelált a ma élő nemzedéknek, mint akik előre feltett szándékkal a demokrácia szavaló pódiumaira törnek. De éppen azért volt igazi nagy ember, mert ösztönösen, lelke és szíve szerint volt nagy. És ezért volt történelmi osztályának egyik legnemesebb alakja, akinek példaadásában, az egyetemes nemzeti lét javára, új erkölcsi erők, fenntartó hagyományok élnek.

Csak a tisztelet és az elismerés babérkoszorúja illetheti meg a herceg emlékezetét, akinek ravatala felé tekint az egész nemzeti társadalom s a tudóst méltányoló egész kultúrvilág, aki életét valóban hercegi emelkedettségben, a szellemi javak megbecsülésében, a munka szeretetében, a jócselekedetek örömeiben s a hit szíveket nemesítő fénykörében élte le. Magyar herceg volt, nemcsak címe, vagyona, méltósága, de szelleme s származásának kötelességeit ismerő és teljesítő munkássága szerint. Megelevenedett alak abból a mesevilágból, amellyel Jókai regényei ajándékozták meg a magyarságot, de romantika nélkül, kristályosan átlátszó világosságban. Nem, nem volt regényhős. Élő, egész ember volt, akinek emberi teljességét tudásán, szerénységén, kiáradó jóságán kívül katolikus hitéhez való áldozatkész hűsége magyarázza meg. A természettudományos műveltség ritka magaslatán hívő ember volt az egymást kiegészítő hit és tudás bizonyítékául. A haladásnak és az új idők megértésének tökéletes tudatában megtestesítője volt a nemes tradícióknak, a királyhűségnek, a nemzeti gondolatnak, azoknak az igazi erényeknek, amelyek nélkül nincs igazi haladás, csak felforgatás van, és nincs megértés, csak gyűlölség, harc, meghasonlás és belső összeomlás van. Ott, a körmendi várkastélyban olyan ember élt, dolgozott, tanult és alkotott, akinek alakja annál tiszteletreméltóbbá válik, minél inkább megvilágítjuk a mai magyarság életének ellentéteivel, fogyatkozásaival, lelki zavaraiival, ellentmondásaival és belső emésztő tüzeivel.

Lehetetlennek tartjuk, hogy azok a nagy tanulságok, amelyek ez élet példaadásához fűződnek, nyomtalanul eltűnnének, vele együtt, a magyar élet alakulásának jövődjéből. Történelmünk csodálatos folyamatosságát éppen a kiváló emberek, példamutató nagyok új és új erkölcsi értékei adják meg. Sem a nagy hadvezérek, sem a nagy tudósok, sem a nagy államférfiak hatása nem volt múló, még akkor sem, amikor törpék és esendők voltak a nemzedékek. Batthyány-Strattmann László dr. herceg alakja történelmivé nemesedik, történelmi osztályokat igazol, történelmi tradíciókat termel, történelmi szimbólumává válik egy nemzedéknek, amely

bármily tökéletlen és beteg legyen is, mégis megéri és megéri benne azt, ami nagy és marandó volt.

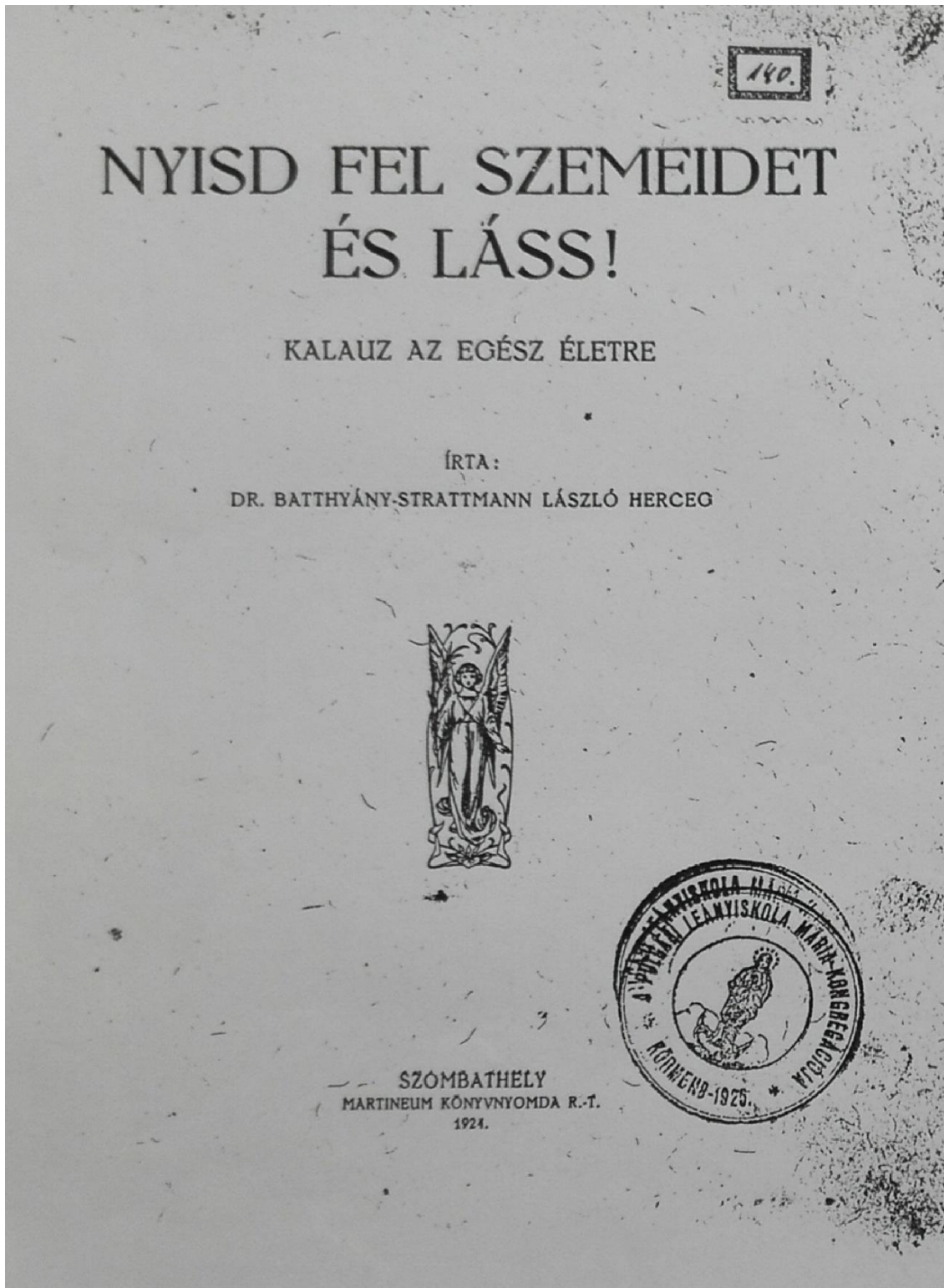
Ravatala felé fordulva úgy hajtjuk meg elismerésünk lobogóját, hogy emlékezetében a magyar úr, a magyar polgár, a magyar munka és tudás előtt fejezzük ki a katolikus magyar társadalom gyászát és hódolatát. A keresztény sajtó pedig emellett még egyik alapítóját és első elnökét is gyászolja benne. Nemzetünknek nincs oka félnie a jövőtől, amíg nagy emberei vannak. Nagy a veszteségünk Batthyány-Strattmann László dr. herceg halálával, de alakjának kristálytisza emlékezete soha el nem múló értéket jelent. Nyomában új értékek támadhatnak, új nagyok emelik fel a zászlót, amelyet az ő életpéldája lobogtatott. A magyar feltámadás reményével, a nagy embert megillető mélységes megrendüléssel állunk ravatala előtt.

[A XX. század hercege. Nemzeti Újság 1931. január 24., 1-2. p.]

Batthyány-Strattmann László herceget 2003. március 23-án avatta boldoggá Rómában II. János Pál pápa. A szent egyházfő homíliájában többek között ezt mondta:

„Érdeklődését nem az anyagi javak töltötték ki, de nem is a siker és a karrier volt az életcélja. Ezt tanította és élte családjában, így lett gyermekei számára a legjobb hithirdető. Mindehhez a lelkierőt az Eucharisziából merítette. Bárkinek rámutatott, mit jelent az isteni Gondviselés, aki őt élete és küldetése e forrásához vezette. Boldog Batthyány-Strattmann László sosem helyezte a földi gazdagságot a valódi, égi gazdagság elé. A családi életben bemutatott életpéldája, és a nagylelkű, keresztény szolidaritása legyen bátorítás mindannyiunknak arra, hogy az evangéliumot hűségesen kövessük.”

Boldog Batthyány-Strattmann László nemcsak családi életével, munkájával adott példát. Egy visszaemlékezés szerint a herceg gyakran mondta betegeinek: ő csak a szemműtétet végzi, a gyógyulást Isten adja. Búcsúzáskor betegeinek egy szentképet és egy vékony füzetet adott, amelynek címlapján ez állt: „**Nyisd fel szemeidet és láss! Kalauz az egész életre**”. Alatta a szerző neve: **Dr. Batthyány-Strattmann László herceg.**” A füzet 1924-ben jelent meg Szombathelyen, néhány év alatt több kiadást is megért.

Sok évre kiterjedő orvosi ténykedésem alatt elégszer tapasztalhattam, mily nagy volt az öröme betegeimnek, amikor gyógyulva hagyhatták el kórházamat vagy rendelőmet.

Ilyenkor önkéntelenül is az a gondolatom támadt: a tested ismét egészséges, de a lelked, az ember emez összehasonlíthatatlanul fontosabb részét, talán már rég súlyos kór emésztí!

Mily örömet vésnék lelkedbe is néhány megszívlelendő szót, hogy az halálos ágyadig és azon túl is, Isten ítélőszékéig kísérod maradjon.

E szavakat akarom elmondani a jelen kis füzetben, amelyet valamennyi betegem iránt táplált nagy szeretetemmel és azon őszinte óhajással írtam meg: bár sikerülne őket ne csak testben, hanem lélekben is meggyógyítanom.

Adja a jó Isten, hogy a jó mag, melyet szívedbe hintek, bőséges gyümölcsöt teremjen, növelve és megérlelve Jézus isteni szívének kegyelme és áldásai által.

Ki alkotta a világot, amelyen élsz?

Ha rátekintesz egy órára, természetesnek fogod találni, hogy ez az órának a műve; ha pedig egy épület előtt állsz meg, magától érthetően az építőmester munkájára következtetsz benne. Bizonyára bolondnak tartanád azt az ember, aki el akarná veled hitetni, hogy az óra egyes részecskéi a véletlenségek hosszú sora folytán rakódtak össze, hogy együtt az időt mutassák s hogy hasonlóan a ház is magától épült fel.

Hát még a világ, a széles nagy világ, úgy minden fűszálában, mint csillagos egében egyformán megnyilvánuló célszerűségével és tökéletességével, amely már az apró makkban a fejedelmi tölgy csíráját rejti, s amelynek minden testében, minden természeti tüneményében már a legfelületesebb tények és jelenségek kifürkészéséhez is annyi bölcsességre van szüksége, éppen ez a nagy világ jött volna magától létre, éppen ennek ne kellett volna senki, aki fennállását köszönhesse? Ezerszeres tévedés!

Ne hidd, hogy legyen olyan ember, ki komoly és érett megfontolás után így gondolkozzék. Szíve legmélyén és mindenkor azt súgja neki a józan ész, hogy igenis, van egy véghetetlenül hatalmas, bölcs teremtő.

Orvos létemre nem egy embert láttam a halálos ágyon, aki életében a jó Istenről tudni sem akart, midőn azonban végórájának közeledését érezte, legbensőbb gondolatai vele voltak elfoglalva aszerint, ahogyan élt, vagy a jóságos és irgalmas Istenbe vetett bizalommal vagy pedig a súlyosan megbántott és végtelenül igazságos Istennek való ellenszegüléssel.

Persze sokan, amíg egészségük teljességében a dölyfös páva lépéseivel járhatnak e földön, megfélelkeznek a Teremtőről, mintha éppen csak nekik volna az felesleges. De egyszer csak megjelenik egy, a nagyítóüvegben ezerszeres nagyítással is alig észrevehető lény, melyet bacillus néven ismerünk, s betegágyba dönti az erős, büszke embert, alkalmat szolgáltatván neki, hogy gondolkodhassék felette, csakugyan ő-e a világ középpontja és vajon a földi kincs és dicsőség után való szüntelen nagy hajsza igazán oly értékesé teszik-e az életet a halállal szemben? S végre is gondolnunk kell mindnyájunknak a halálra, mert ezt senki el nem kerülheti.

Bármily virágot végy, kedves olvasó, a kezedbe, számtalan kérdést intézhetsz hozzá: „miért kék a színed, nefelejcs, miért nem zöld vagy egyéb, kinek köszönheted a sárga pontocskát szirmaid közepén?” Hisz lehetne akárhány más alakja is! Okvetlenül kell tehát, hogy valaki a sokféle forma közül éppen ezt választotta ki számára.

Ugyanavval a joggal, mellyel azt állítod, hogy a bécsi Szt. István-templom tornyának azért van meg a mai alakja és építési módja, mert az illető építőmester gót stílusban akarta azt felépíteni, kell feltételezned egy oly bölcs építész, aki a sok lehető világ közül éppen ezt választotta ki és alkotta meg egy nagyszabású tervnek megfelelően – még pedig semmiből. S ez csak egy vég nélkül való, hatalmas lény: az Isten lehet, mert csupán mindenható lény tud valamit semmiből teremteni.

Hidd el nekem, hogy így gondolkodott és gondolkodik ma is a világ legnagyobb tudósainak legtöbbször, az a sok valódi tudós, kinek lángelméje a világnak a legnagyobb értékét hagyta hátra: egy Newton, kinek szellemi nagyságára minden csillagásznak csodálattal kell tekintenie és ki, ahányszor az Isten nevét meghallotta, mindannyiszor lekapta kalapját, egy Pasteur, a vegytan jeles tanára, Linné, a nagy botanikus, Ampère, a híres fizikus, Liebig vegyész stb. stb., csupa oly nevek, amelyeket a tudományos világ az aranyból is magasabbra értékelt, mindannyian mélyen vallásos keresztények voltak.

Ne hagyd magad a rossz könyvek és újságok csábító frázisai által elkábíttatni, amelyek kivétel nélkül mind azt az egy célt szolgálják, hogy halhatatlan lelkedet az Istentől eltántorítsák s egykor csupán hideg mosollyal kísérik szerencsétlen végedet.

Az ördög kezdettől fogva hazug, aminek őt a szentírás is nevezi. Ezer utat ismer, melyen hozzád lopózhatik, de leginkább a rossz példák, az erkölcstelen sajtó, művészet és irodalom útján. Tekints csak körül egy nagyvárosban. Már alig mehetünk el a kirakatok mellett erkölcsösen nevelt gyermekek társaságában anélkül, hogy azt onnan elhúznunk ne kellene, mert mindenütt céltudatos bemutatásban erkölcstelen képek, könyvek és szobrok stb. vonzzák az ártatlan szemet és szívet.

Mit szóljak továbbá a színdarabokról, a mozikról, a táncokról és a hölgyek öltözékeiről?

Az ördög éjjel-nappal dolgozik rajta szándékos és akaratlan szolgálóinak egész hadával, hogy ártatlan lelkedet magához ragadhassa, s téged ezáltal bűnbe ejtsen, hogy aztán vele együtt mondjad: „Non serviam. Nem akarok neked, Uram, szolgálni!”

Az Isten alkotott téged és adott neked életet is.

Évezredek óta állott már a világ, te azonban még sokáig nem léteztél; kevesebb voltál a fűszálnál, kevesebb a homokszemnél. Hogyan jöttél a világra?

Hisz egyetlen élő sejt sem lehetett a képződő csillagok lángtengerében, épp úgy, mint ahogy a csillagok első megmozdulása is csak egy, már előbb öröktől fogva meglévő teremtető lény munkájában lelheti magyarázatát.

A hitetlenek persze ezt elég nevetséges magyarázatokkal le szokták tagadni. Az első sejtről pl. azt állítják, hogy az egy, a földre eső meteorban van, az első emberek állítólagos őseiről pedig, hogy a Csendes-óceán mélyéből erednek. Az bizonyos, hogy ott senki sem kutathat utánuk.

Következik ezután a majomtól való leszármazás elmélete, amelynek az emberre nézve akkor van meg az előnye, ha lelkiismeretének kényelmetlen elismerni egy olyan teremtetőt, aki valaha a bírója lesz. Pasteur és vele együtt sok más neves tudós bebizonyította, hogy ez az elmélet tarthatatlan, s ennek dacára még mindig támadó fegyverül használják fel az igazság ellen ez

ócska, elavult feltevéseket az oly emberek, akik minden megtévesztő elméletbe belekapaszkodnak, hogy lelkiismeretüket megnyugtassák. Egyszerűen letagadják az igazságot, ami mindenestre a legegyszerűbb eljárás. Nincs is az evangéliumnak egyetlen mondata sem, amely ellen síkra ne szállottak volna s ne szállanának, mégpedig azzal a gyűlölettel, melyről mindazok a vértanúk és a számtalan igazságtalanul üldözöttek tanúskodhatnak, kiknek vallási meggyőződésükért elnyomatásban, megvetésben és a jogtalanságok minden nemében volt részük.

Az igazság teljes erejével mondom neked: az ember az Istentől származik.

Örök időktől fogva gondolt Ő reád. Megteremtette a lelkedet, amely nem anyagból való, s amely a véghetetlen jó Istent megismerni és szeretni tudja, azt a halhatatlan lelket, mely tovább él azután is, amikor tested már rég elporladt.

Ő adta neked kezeidet, lábaidat, érzékeidet, összes erődöt s mindazt, amid van s ami vagy – mindezekért egyedül az övé legyen a dicsőség, dicséret és hála.

Ki tartott téged eddig az óráig életben?

Ahogy saját magadat alkotni nem tudtad, épp oly kevésbé van képességed reá, hogy magadat fenntarthatd. Hisz te önmagadtól nem vagy semmi, és sem bírni, sem tudni nem vagy képes semmit.

Végy egy követ a kezébe és ereszd el azt: a kő azonnal leesik a földre. Téged az Úristen tart a kezében. Már Pál apostol mondja „Hatalmának igéjével mindent fönntart” (Zsid 1,3). Ha többé már nem tart, rögtön visszahullasz a semmiségbe, és nem marad meg belőled egy porszem sem.

Kinek kell köszönnöd minden pillanatot, minden lehetet, minden falat kenyeret és minden korty italt és kezed, lábad minden mozdulását? Az Ő fenntartásának.

Nem jóságos atya-e a te Teremtőd? Ő ad irányt mindennek, ami veled történik, napról-napra, óráról-órára. Az Isten, ki az egész világot kormányozza, ki az égen a csillagokat járásukban oly pontossággal vezeti, hogy azok a másodperc századrészét is legszorosabban betartva jelennek meg a csillagász távcsöve előtt, hogy az idő meghatározására szolgáljanak, ez az Isten irányítja

a te életed folyását is. S ha mindjárt szenvedéseket bocsát is rád, akkor is jószágos Atyád marad. Nem kénytelen-e egy földi atya minden jósága mellett is gyermekeit néha megbüntetni, hogy őket jól nevelhesse és nekik az orvos által akárhányszor fájdalmat okoztatni, ha azt akarja, hogy meggyógyuljanak?

Gondold meg, hogy különösen azon szenvedésekkel, melyeket Isten kezéből megnyugvással fogadsz, a mennyország számára a legnagyobb kincseket gyűjtheted magadnak, olyan kincseket, melyekkel földi szenvedéseid éppen nem állanak arányban.

Olvasd el csak a szentek történetét, nem éppen a szenvedések révén jutottak-e ezek a nagy tökéletességükhöz? Márpedig a Mindenható valamennyiünket szentté akarna tenni.

A szenvedésekről lévén szó, jó lesz, ha gondolkodol felette, csakugyan nem érdemeltél-e meg egyet sem közülük, vagy talán mégis volna okod egy kis szánom és bánomra? Fontold meg jól, hogy a szenvedés a mennyország elnyerését rendkívül megkönnyíti számodra, míg a teljes egészségben és kényelemben eltöltött élet azt akárhányszor nehezzé teszi.

Hidd el, kedves Barátom, hogy a jó Isten, ki ha nyulat teremtett, bokrot is adott számára, rólad és halhatatlan lelkedről még százszorta jobban fog gondoskodni, mert Előtte a léleknek, a mennyei Atya e képmásának, összehasonlíthatatlanul nagyobb az értéke az egész anyagi világnál.

Nézd csak a szenvedést keresztény megvilágításban! Mily szép az, oly szép, hogy a szentek közül sokan, dicsőségük tetőpontját elérve, forró vágyakozással kérték azt maguk számára.

Bizony mondom neked, te egyik kiválasztott barátja vagy Istennek, türelmesen viselt szenvedéseiddel.

Az istentagadó szenvedése már itt a földön is vigasztalás és békesség nélkül való, s a szíve a háborgó tengerhez hasonlít.

Mennyire más a te helyzeted, kedves olvasó! Gondot visel rád az a szerető Atya, kihez már gyermekkorodban megtanultad imádkozni: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék a Te neved, jöjjön el a Te országod”, a kegyelem és békesség országa, az örök üdvösség országa. Ott megpihen Istenben a te lelked az élet viharai és szenvedései után, miként minden

zenemű is hosszabb vagy rövidebb összhangok és hangzavarok után végre is az alaphangban található csak meg nyugalmát.

Mily rendeltetést adott neked Isten a világon?

Nem fontos kérdés-e ez, amely felett igen gyakran elmélkedned kellene? Igenis, nyugodtan állíthatod, hogy ennél fontosabb nincs is számodra. Sajnos az emberek oly ritkán vetik fel e kérdést, mert ők is olyanok, mint a légy, amelynek összetett szeme csak arról vesz tudomást, ami közvetlenül előtte fekszik, csak a mindennapi élet apró, édes és keserű morzsáit látják meg, s emellett a legnagyobbat, legfontosabbat soha meg nem ismerik. Azért vagy te talán itt, hogy itt is maradj? Szó sincs róla. Hova lett az az ezer meg ezer ember, aki előtted élt e földön? Mindannyian elhaltak.

Figyeld meg jól, mennyivel pusztább és elhagyatottabb lesz minden körülötted, amíg végre azoktól is meg kell válnod, kiket a legjobban szerettél. Ugyanez a sors vár rád is. Pár év múlva te sem leszel már itt, s újabb rövid időn belül emléked is kivész az emberek szívéből.

Isten ezt az életet nem azon célból adta neked, hogy egy bizonyos ideig a földön vándorolj, azután pedig végleg megsemmisülj, hanem azért teremtette, hogy Őt megismerd, Őt szeresd és Neki szolgálj, hogy valaha boldog, végtelenül boldog lehess.

A kimondhatatlan jóságú Isten részt akar neked juttatni minden örömeiből, amint már a földön minden nemesen érző ember is örömét leli a mások boldogításában. Ezt súgja neked saját szíved is, amely soha sem lehet mulandó boldogsággal megelégedve.

Valamint a világtenger soha a kiáradásig meg nem telik, bár hatalmas folyamok öntik bele vizüket, éppúgy nem töltik meg egészen a földi javak sem szívedet, ha még oly nagy számban is élvezheted azokat. Szíved szükségszerűen oly zavartalan boldogság után vágyódik, amelynek vége nincs – egy minden teljesületlen kívánság és minden fájdalom nélkül való, szüntelen boldogság után, aminőt csak a túlvilági otthonban találhatsz meg annak a trónusánál, aki téged teremtett, és aki mint Teremtőd bizonyára legjobban tudja, miben lelheted meg tökéletes boldogságodat. Igen örvendj már most, mert elmondhatod magadról: „hatvan évig sem kell

várnom, s máris oly boldogságban lesz részem, melyet ez idő szerint sem megmérni, sem fogni nem tudok”.

Isten a mennyországot jutalmul akarja nekünk adni.

Azt kívánja ő tőled, hogy a mennyországot megérdemeld. Azért is nevezik a boldogságot olyan jutalomnak, melyet munkával kell magunknak megszerezni, és olyan koronának, melyet győzelmek árán kell kivívnunk.

A jó Isten akarata az is, hogy parancsolatait megtartsuk és ezáltal üdvözlünk. Ugye minden szülő szófogadást követel gyermekeitől? Ha te atya vagy, eltűrheted-e, hogy gyermekeid tőled az engedelmességet megtagadják?

Még inkább be kell tehát minden okos embernek látnia, hogy feltétlen engedelmességgel tartozunk a jó Istennek, aki sokszorta inkább atyánk, mint bárki más. Istenhez való viszonyunk: a Teremtő és a teremtmények közt levő viszony természetében rejlik, hogy akaratát teljesítsük és pedig mindannyiunk állása szerint. Legyen valaki munkás vagy tudós, úr vagy szolga, gazdag vagy szegény, király vagy koldus, egészséges vagy beteg. Választhatsz jó és rossz között. Teremtőd akaratának teljesítése és az Ellene való lázadás között. Ha jól választottál, a végtelenül igazságos Isten ezt a mennyek számára szerzett mérhetetlen érdemül fogja neked felróni.

Mi a földön csak egy színdarabnak a szereplői vagyunk. Nem az a legjobb színész, aki a királyt személyesíti meg – a koldus lehet a színpadon, az életben is a legjobb, ha szerepét a legjobban játssza, feladatát a legjobban végzi.

Neked e földön nincs más tennivalód, mint minden pillanatban azt teljesíteni, amit Isten, a te Atyád akar. Ezzel szemben aztán a legcsekélyebb munkáért és fáradságért, a legcsekélyebb szenvedésért és bármi kis áldozatért, melyet az Iránta való engedelmességből magadra vállalsz, a mennyországban az üdvösségnek egy magasabb fokát fogod elérni.

Mily gyönyörű lehetne a világ, ha mindenki ezen igazságtól áthatva élne, ha valamennyi ember teljesítené minden percben és bármely hivatásban is kötelességét, de nem azért, mert reá van fellebbvalójának a szeme irányítva s nem is képmutatásból, hanem mert Isten előtt, ki mindent lát, meg akar felelni tartozásának.

Gondold meg továbbá, mily fontossá válik életed minden perce, ha hűen követed Uradat, Teremtődet; akkor már igazán érdemes élni. Mire határozod el magadat?

Ha a jó Istennek tetsző életet élsz, minden bizonnyal eléred a boldogságot, amelyre Istentől meghívattál, ha nem és ellenszegülsz Neki, eltéveszted célokat, s egyedül csak magadat okozhatod érte, ha örökké mérhetetlenül boldogtalan leszel. Vagy-vagy! Válassz, kedves Barátom, de jól válassz! Kezedben a kocka, mennyországra és pokolra megy a játék, minden attól függ, követed-e Istent, a te jószágos, bölcs és mindenható Atyádat és nem téveszted-e szem elől parancsolatait? Szívleld meg ezt jól!

Olyan nehéz-e Isten parancsolatait megtartani, ha meggondolod, hogy ezáltal lelkedet mented meg az egész örökkévalóság számára?

Mily óriási megerőltetésükbe kerül az embereknek, hogy földi javakat: pénzt, dicsőséget, egészséget, anyagi élvezeteket stb. szerezhessenek maguknak, s mindezt csak testük kedvéért s a képzelt boldogság néhány esztendejeért. Ha még oly nagy hajszát indítanak is nyugtalan vágyaik tárgya után, vagy egyáltalában nem érik el azt, vagy ha sikerült is a csábító célhoz jutniok, semmivé lesz az a kezükben, akárcsak a szappanbuborék, amelyet a gyermek megfogni készül.

Lelked szeretet után vágyódik, s ha Istent szereti, békeességben és boldogan él, de ha vonzalmát hiú és alacsony dolgokra pazarolja, nem találhat igazi boldogságot és nyugalmat sem az egyesek, sem a családok számára.

Tekints csak körül e világon és figyeld meg, mennyire uralkodik a gyűlölet és az ellenségeskedés, amely csak az egyesek és a népek meghasonlására, romlására vezet. Nem e szomorú tény következménye-e, hogy eltérünk annak az Istennek örök törvényeitől, aki maga a szeretet megszemélyesítése? Miként a szőlő csak a tőkájéből kaphatja éltető nedvét, úgy a valódi felebaráti szeretet is addig lehet csak tartós, amíg azt az Isten iránt való szeretet táplálja, amíg a szőlővesszőt át nem vágjuk.

Miért van az, hogy oly sok ember ér szerencsétlen véget? Mert azon balhitben élnek, hogy nehezebb Istennek szolgálni, mint a földi fejedelmeknek és a szenvedélyeknek rabszolgája lenni, és hogy az örök bírótól reszketniök kell.

Bizonyára ismertél szegény embereket, akik teljes életükben fázva, nyomorogva és éhezve küszködtek, hogy gyermekeiknek a betevő falatot megszerezzék, s dacára ennek mindig hű szolgálói maradtak mennyei Atyjuknak és szentnek tartották Isten és az egyház parancsolatait. Mily nyugodtan és mily istenfélelemmel hunyták be ezek haláluk óráján könnytől ázott szemüket, hogy e siralomvölgy után mindjárt megláthassák azt, mit e földön szem még nem látott. De voltak oly gazdag ismerőseid is, akik uzsora és csalás útján harácsolták össze kincseiket, s akik egész életükön keresztül csupa anyagi gondokba voltak elmerülve, Teremtőjükkel, Atyjukkal azonban sohasem törődtek. Mily borzasztó lehetett megjelenésük a legigazságosabb bíró ítélőszéke előtt! Vajon melyikük sorsa volt jobb és könnyebb? Hogyan ítélnél te, ha igazságos bíró akarnál lenni felettük? Egyforma sorsot szánnál-e mindkettőnek az örökkévalóságban? Hogy mered tehát a jó Istenről, a legjobb és a legrészrehajlatlanabb bíróról feltenni, hogy igazságtalanul járjon el, vagyis hogy mindegyiküknek a boldogság ugyanazon sorsát juttassa?

A sötétség szellemének megvan a maga hadserege, amely állandóan csak neki dolgozik. Halhatatlan lelkedért folyik a harc. Ez tehát örök javakért való küzdés és tülekedés! Harc a győzelemért, hogy a világosság diadalt arathasson a sötétség felett.

Ez az a sarok, amely körül az egész világtörténelem és minden egyes ember története forog.

Az örök boldogságra vezető eszközök.

A mennyei Atya bőséges eszközöket bocsátott rendelkezésedre, hogy végső célodat elérhesd, hogy határtalan boldogsághoz juthass.

Szeretett fiát: Jézus Krisztust küldötte le Isten a földre, hogy téged a bűntől és az örök haláltól megváltson, és hogy számodra a mennyországot, amelynek kapui zárva voltak, ismét megnyissa.

Prófétái útján már évszázadokkal előbb hirdette a megváltó Jézus Krisztus eljövetelét. Előre és pontosan megmondták ezek születésének idejét és helyét, az életét, szenvedését, halálát és feltámadását, hogy mindazok, akikben jóakarát van, az eljövendőben a Messiást felismerhessék.

Miután Krisztus, ki után évezredek áhítoztak, megérkezett és benne az összes jövendölések pontosan valóra váltak, számtalan csodával tett bizonyosságot messiási hivatásáról s az egész természet felett bírt isteni hatalmáról, istensége jeléül pedig az apostolok halálra kínoztatták magukat, kivéve Júdást, akinek árulását Ő előre megmondotta.

Azóta is mindenkor a vértanúk százezrei pecsételik meg vérükkel az evangéliumi igazságot; azóta is e világon minden, mi nemes, szép és felemelő, Jézus Krisztus életének és tanításának a követése és képmása. Krisztus nélkül az élet nem más, mint csupán gyűlölet, önzés, Istentől való elidegenedés és az ördögnek szolgálás.

Ha Krisztus csak álom, akkor az egész mindenség nem más, mint kietlen összevisszaság.

Mily nagynak tartanád és mennyire megcsodálnád azt a tettet, ha egy uralkodó egyetlen fiát küldené véres csatába, hogy téged az ellenségtől megszabadítson. Lásd: amit egy király sem tesz meg, azt cselekedte az Isten, kinek szent fia szegénységben, munkában és megaláztatásban élt és kimondhatatlan kínokat szenvedett éretted. A szíve éretted dobogott a jászolytól a keresztfáig, minden vére utolsó cseppig éretted folyt a keresztfán, pedig ennek minden cseppje többet ér ezer és millió világnál. Éretted adta ki szent lelkét, s miután haldoklásában fejét lehajtotta, még szívét is át akarta éretted szúrni, hogy menedékhelyet nyisson számodra, – és még most is nálad akar lenni az oltáron, midőn e kedves szavakkal hív magához: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és terhelve vagytok, és én megnyugtatlak titeket” (Mt 11, 28).

Halandó létedre te is bizonyára elég gond és fáradság terhe alatt nyögsz, miért ne követnéd tehát kedves hívását? Az oltár szentségházában imádkozik Ő érted éjjel-nappal; innen árasztja reád áldásait, itt várakozik reád, – s vajon te gondolsz-e Reá? Nem is kell Tőle külön kihallgatást kérned, felkeresheted Őt, amikor és amily ügyben csak óhajtod, és kegyelmet meríthetsz szívéből, amennyit akarsz. S tudod-e, micsoda ereje van e kegyelemnek? Sault, a Krisztus-gyűlölőt apostollá és Ignácot, a volt katonát egy szerzetesrend alapítójává változtatta át; erőt ad továbbá a keresztény szeretet sok-sok hősnőjének, hogy életüket a betegek ápolására áldozák fel. Munkájában nem ismer határt és meglágyítja a legkeményebb emberi szíveket is, amióta a világ áll.

S neked esnék nehezedre felkeresni a kegyelem forrását: a szentségházat, hogy legalább kérj; vagy talán azt is sokallanád, ha néha egy-egy rövid imában elmondanád: „Ó Jézusom édes szíve, add, hogy téged mindig jobban szerethesselek”? Sejtelled sincs róla, a kegyelemnek mily kincses ládái állanak előtted nyitva. Mind nagyszerű és hatalmas eszköz lelked megmentésére. Igazán nem panaszkodhatol, hogy üdvösségedet nehéz úton kell megszerezned.

Tehetett volna-e Ő még többet is értünk? És te?

Az anyaszentegyház és annak áldásai.

Végső célod elérésére adta továbbá Krisztus az anyaszentegyházat, ennek minden segítő eszközével: a szentmiseáldozattal, áldásaival és szentségeivel együtt.

Marseille város egyik magas templomának tetején áll egy nagy aranyozott Mária-szobor, melynek fénye a tengerre messze-messze ellátható. A hajósok szemüket a háborgó tenger közepéről állandóan e szoborra irányítják, hogy a legnagyobb viharban és zivatarban is megtalálják a biztos utat a kikötőbe.

Ilyen a Krisztus által alapított anyaszentegyház is, amely a jó anya szeretetével vezérel minket az örök kikötőbe minden szakadékon át.

Hogy Krisztus mindazon bőséges kegyelemben és gyümölcsben, melyet számunkra a keresztfán szerzett, téged és mindnyájunkat részesíthessen, alapította az anyaszentegyházat, s annak élére fejedelmet rendelt a következő szavakkal: „Te Péter (kőszikla) vagy, s ezen kősziklára építem anyaszentegyházamat és a poklok kapui nem vesznek erőt rajta.”

Szent Péter utódjainak, a római pápáknak sora meg nem szakad; ők helyettesítik Jézus Krisztust az egységes, szent, katolikus és apostoli egyház kormányzásában.

Az egyes egyházmegyék fölé a püspököket rendelte Krisztus az apostolok utódjaivá. Hogy pedig országát a földön kiterjessze, ezer meg ezer papnak adott megbízást, hogy ezek a kereszténység összességeért napról-napra imádkozzanak és a nagy dicsőítő, hálaadó, könyörgő és engesztelő áldozatot a szentmisében Istennek bemutassák, miként azt már a keresztények legelső papjai is a katakombákban tették.

S az anyai szeretet mekkora bőségeivel halmoz el bennünket a katolikus anyaszentegyház!

Már bölcsődhöz elküldötte egyik papját, hogy a keresztség által Isten gyermekei sorába léphess a következő szavak emlékezetére: „Tanítsatok minden nemzeteket, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében” (Mt 28, 19).

Gyermekkorod szép napjaiban megismertette veled az igaz vallást, s lehet-e nagyobb kincsed a katolikus hitnél, amely egyedül képes rá, hogy életed hajóját biztosan átvezesse az idők minden tévelygése között. A hit és a hitteljes bizalom vigasztalást nyújt életed bármely helyzetében, minden szenvedésedben, vele mindent megnyugvással, örömmel el tudunk viselni.

Az anyaszentegyház áldásaival kísér minket egész életünkön keresztül.

A gyónás és az áldozás

Ha elhagyatottnak és árvának érzed magadat és tanácsra szorulsz, a jó papnak mindig van megértő szíve és atyai szava hozzád. Ha pedig lelkiismeret-furdalás fog el és a béke szívedből távozott, akkor is rendelkezésedre áll a pap, hogy levegye a szívedről a követ és megbocsásson az Isten nevében mindent, még ha évekig nem járultál volna is a szentgyónáshoz, s ha még oly súlyos bűn nyomná is lelkedet. Hisz tudhatod, mily mindenható s mily végtelenül irgalmas e szava: „Feloldalak bűneid alól.” Krisztus ruházta őt fel e hatalommal, amikor ezt mondotta: „És amit megkötendezs a földön, meg lesz kötve a mennyekben is; és amit feloldandasz a földön, fel lesz oldva a mennyekben is” (Mt 16, 19).

Abban a pillanatban mázsás súlyként válik le rólad a bűn, és ismét olyan megkönnyebbültnek, oly boldognak érzed magadat, amilyen már régesrég nem voltál. S ha megint bűnbe esel, jöjj csak és Isten újra és ezerszer újra megbocsát neked, mert vég nélkül való az Ő irgalmassága. Ezt akarta Ő oly vonzóan lelked elé tárni a tékozló fiúról szóló példabeszéddel is. Hallgasd meg, mit mond: „Nagyobb öröm lesz a mennyben egy megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igazon, kiknek nincs szükségük bűnbocsánatra” (Lk 15, 7).

S ha végre halálos ágyadon fekszel s mindentől meg kell válnod, megint csak a lelkész kopogtat nálad az anyaszentegyház nevében, a legsötétebb éjszakában és a legnagyobb viharban,

zivatárban is, csak hívjad őt. Utoljára nyújtja még neked az élet kenyerét kísérelve az örökkévalóságba vezető utadra.

S amikor remegő ajkadról az utolsó sóhaj is elszállott, és szegény, zaklatott szíved utolsó dobbanása is elhallgatott, a pap imádkozza fölötted: „Adj Uram örök nyugodalmat neki”, s azután sem feledkezik meg egy nap sem rólad, ha már senki más nem őrzi is emlékedet: „Et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii, lucis et pacis ut indulgeas deprecamur.” („Minden Krisztusban elhunyt hívőnek add meg, kérünk, az enyhülés, a világosság és béke helyét.”) S mily buzgón könyörög érted ismét és mindig!

Ne légy tehát háladatlan, kövesd az anyaszentegyházat és tanításait, és ragaszkodjál szentségeihez és parancsolataihoz, hogy minden tévelygéstől megmenekülhess.

Nem a te javadat szolgálják-e az egyház parancsolatai? Gondolj csak gyermekeidre! Hogy várhatsz tőlük tiszteletet magad iránt, ha még a jó Istent, ki a negyedik parancsolatot adta, sem tisztelik?

Mily kedvesen hangzik az egyház buzdító hívása, mellyel arra serkent, hogy minél gyakrabban járulj a szentáldozáshoz, és enyhén mondva, nem szomorú dolog-e az, ha e felhívásnak alig egyszer-kétszer felelsz meg az egész esztendőben?

Krisztus a legméltóságosabb Oltáriszentséget irántad való szeretetéből alapította; erről több ízben szólott is, és te e nagy szeretetet még nagyobb hidegséggel akarnád viszonzni?

Ne mentegetőzzél azzal, hogy méltatlan vagy e szentség felvételére. Hisz egészen senki sem méltó rá, de igyekezzél, hogy mindig jobban azzá válhassál, mert teljesen méltó úgysem lehetsz soha. Hidd el, e földön semmi sem hozhat annyi áldást és lelki békét reád, mint e szentségnek gyakori felvétele.

Midőn boldogult Ödön fiamtól halálos ágyán megkérdeztem, volna-e még valami kívánsága, azt felelte: „Csak még egyszer szeretnék kis testvérkéimmal együtt a szentáldozáshoz járulni, – mily szép volna ez!” Íme az Oltáriszentség ereje a halál küszöbén!

Az imádság

Akarsz-e egy oly egyetemes szert megismerni, amellyel a jó Istennél mindent elérhetsz? Egy szóban megmondhatom ezt: imádkozzál!

Az imádság által részt nyersz az Isten mindenhatóságából, mert az, akihez imáinkat küldjük, mindenható s így biztosít bennünket: „Bizony, bizony, mondom nektek..., akármit kértek az Atyától az én nevemben, megcselekszem azt” (Jn 14, 13). Kétkelkedhet-e még?

Hiszen már e szó: „Miatyánk” is mutatja, hogy gyermeki szeretettel, hódolattal és bizalommal kell Hozzá imádkoznod.

Az imádságra mindnyájunknak kivétel nélkül és feltétlenül szükségünk van, hogy lelkünket megmentjük és a mennyországba jussunk.

Legnagyobb és legbölcsebb férfiaink egyike, Ágoston mondja: „Az Úristen kívánja és akarja, hogy kegyelmet nyerjünk, azt részesíti azonban csak benne, aki érte könyörög.” Maga az Üdvözítő jelenti ki: „Kérjétek és adatik nektek” (Lk 11, 9). Ez nem csupán tanács, hanem parancs. Aki nem kér, az nem is kap.

Egyes emberek azzal a kifogással szeretnek élni: „Isten úgyis tudja, mire van szükségem.” Tudja az apa is, mi kell és mi szerez örömet gyermekének, s megköveteli, hogy az kérni tanuljon, mert csak így láthatja be a gyermek, kitől erednek az adományok, és csak így tudhatja, hogy értük az apának tartozik köszönettel. De ennél is jobban számíthat rá mennyei Atyánk, hogy a kegyelmekért, de a földi javakért is, kéréssel forduljunk Hozzá s ezáltal elismerjük, hogy Ő a mi Atyánk, akitől minden adomány származik, s hogy mi, segítségre szoruló teremtmények, Istennek véghetetlen hálára vagyunk kötelezve.

De találsz te egy másik kifogást is: „Elégszer imádkoztam és mégsem kaptam meg, amit kértem.”

Ezzel szemben eskü alatt állíthatom, hogy az ima sohasem marad meghallgatatlanul. Ha mindjárt nem adja is meg neked az Isten éppen azt, amit kérsz, azért biztos lehetsz felőle, hogy kapsz helyette mást, mivel Isten az Ő határtalan jóságában látja, hogy ez számodra jobb. Neki

a velünk szemben való igényeihez képest mintegy kötelessége is imádat meghallgatni, de nem másképp, mint bármelyik jóságos földi apának, ki gyermekei kérését szintén csak annyiban teljesíti szó szerint, amennyiben ez javukra szolgál. Mi nem vagyunk a bölcsesség azon fokán, hogy Isten csodálatos útjait kifürkészthessük. Nem is volna az véghetetlen Isten, kinek terveit és céljait a mi gyenge, véges tudásunkkal felfoghatnók.

Ájtatosan kell imádkoznod, ahogyan az mindenkinek, aki kér, kötelessége, különösen, ha tekintetbe veszed gyarlóságodat, tökéletlenségedet. Keress magadnak, hogy világi értelemben beszéljek, pártfogást Isten Anyjánál, a szenteknél és jámborul elhunyt rokonaidnál, és mindezekelőtt meríts Jézus Krisztus érdemeiből magadnak, hogy imádságod a mennyei Atya előtt annál behatóbb és eredményteljesebb legyen.

Imádkozzál állhatatosan, mert bár biztos, de nem rögtön való meghallgatásra nyertünk ígéretet.

Szent Mónika sok évig imádkozott, hogy fiának elméje az igazság világossága előtt megnyíljék. Lehetetlen, hogy könnyörgése meghallgatásra ne talált volna. Fiából lett a nagy „szent” Ágoston.

Imádkozzál teljes bizalommal.

Az imádsághoz rendesen nem elég nagy a szívünk, mivel a bizalmatlanság és a csüggedés szűkítette azt meg. Úgy vagyunk vele, mint egy gyermek, ki panaszkodik érte, hogy mindig mily kevés vizet bír csak a kútról a házba bevinni, amíg az anyja arra nem figyelmezteti, hogy nagyobb edényt vegyen, s azonnal szaporább munkát fog végezni. Mi is nagyobb korsót, t. i. ne kétség- és csüggedéssel, hanem bizalommal egészen megtelt szívet hozunk magunkkal, hogy viszont a kegyelem teljes mértékét vehessük magunkhoz. A bizalom és reménykedés hiánya olyan, mint a lyukacsák az edényen, amelynek tartalmából miattuk sok-sok vész kárba.

Nevezetesen a Miatyánkot imádkozd el gyakran és gondolkozzál mindannyiszor az egyes szavak és kérelmek felett. Kéréseidben legnagyobb tekintettel lelked üdvösségére légy. Kellő komolysággal kifejezésre kell tehát imáidban juttatnod azon vágyadat, hogy a megszentelő malszt állapotában megmaradhass, s egykor boldog halált nyerhess.

Végül pedig bízd Isten akaratára, mikor és miképp óhajt meghallgatni, s mindenkorra jegyezd meg magadnak, hogy „Isten útjai bölcsék és kifürkészhetetlenek”. Az bizonyos, hogy ájtatos, bizalomteljes, alázatos és állhatatos ima szent erőszakot vesz az Úristenen.

Ha rég nem imádkoztál jól, kérlek, fogj hozzá. Az imádkozás a legszebb cselekedet. A bensőséges ima egy darab mennyország e földön. S különösen a kísértések idejében imádkozzál. Hogyne győznék le azt, ki a harcban fegyverét nem használja; márpedig az imádság a mi legjobb fegyverünk, amely bennünket soha cserben nem hagy.

Reggelenként, mihelyt az ágyból felkelsz, nagy gonddal kezded meg tested ápolását, megmosodol, lekeféled ruháidat stb., s tested ezen gondozása mellett éppen csak egyről: a te Teremtőről, Atyádról feledkeznél meg? Esdve kérlek, fordulj Hozzá áldásáért, szenteld meg a napot egy rövid reggeli imával, és emlékezzél meg az evés előtt és után a mindenek alkotójáról és adományozójáról, ki számodra a mezei termékeket növesztette; s éppúgy jusson eszedbe eszténként legfőbb ítélőbírád, és ébressz lelkedben töredelmes bánatot. Hisz eljön egyszer utolsó reggeled is. Gondold meg, hogy az állatok is dicsőítik Teremtőjüket, pl. a pintyőke tollazata, a fecske repülése, a fülemile pedig éneke által. Tőlük elég ez a teremtés szépségének dicséretére. Te azonban többel tartozol a jó Istennek: szeretettel és engedelmességgel legrejtettebb gondolataid- és kívánságaidban is; s mindezekén felül sok, igen sok imát vár tőled, a föld nyomorult férgétől.

Az ima mágnesként vonzza az égből fejedre és minden segítségre szorulóra Isten áldását.

Égi szószólóid

S még egy könnyű és egyszerű tanácsot adhatok, melynek követése által végső célodat elérheted: szeresd Anyádat!

Látom, csodálkozva tekintesz rám, s azt gondolod magadban: hogyne szeretném, hiszen ezzel a jó gyermek egyik legérthetőbb, legbensőbb szíve vágya elégül ki. Helyes, szeresd anyádat lelked legmélyéből, és mutasd meg, mennyire vonzódol hozzá. Ez vesztedtől ment meg téged.

De bizonyára tisztában vagy vele, ki az, akit én értettem? Szűz Mária. Ő az Isten Anyja és a te Anyád is. Az Üdvözítő maga tette meg Őt anyádnak, mert az egész kereszténységnek s így neked is szólott a haldokló Istenfia utolsó szava: „Íme a te Anyád” (Jn 19, 26).

Oly forrón szeret Ő téged, mintha te volnál egyetlen gyermeke; szüntelen reád gondol. Vagy talán el tudná egy anya gyermekét felejteni? Róla sem szabad megfeledkezned! A mennyországban mintegy vízvezeték Ő, melyen keresztül az isteni kegyelmek összes vizei áradnak reád. Ajánld magad mindennap anyai szeretetébe, s reggelenként legalább egy „Üdvözlégy Máriát” imádkozzál Hozzá, hogy anyai áldása legyen veled egész nap. S ha még oly nagy bűnök, még oly nehéz gondok nyomnák is lelkedet, tudod, hogy Ő a bűnösök oltalma és a szomorúak vigasztalója, – ezt rajtad is be fogja bizonyítani.

Ne is hiányozzék hálósobádban Szűz Mária képe!

Ha még valami különösen kedves dolgot akarsz cselekedni, hordozd magadnál a skapulárét, vagy a skapuláré-érmet holtad napjáig, Isten Anyja iránt való, kiváltképpen bensőséges szereteted jeléül. Tájékozódjál e felől valamely lelkésznél.

A mennyei Atya azonban nemcsak jó anyát adott melléd, hanem védő lelkeket is. Egy angyalt küldött bölcsődhöz, hogy megőrizzen és vezéreljen; ez jobban szeret téged, mint ahogy az emberek szeretni tudnak; nem távozik soha mellőled és minden bölcsességét, jóságát reád fordítja, hogy a sok veszedelem között is szerencsésen a mennyországba vezessen, ha magad is segítségére akarsz lenni. Már Dávid király énekeiből tudjuk, hogy „Angyalainak parancsolt felőled (az Úr), hogy megőrizzenek téged minden utadban” (Zsolt 90, 11). És szent patrónusaid, Szt. József, a te védőszentek s a többi szentek nagy serege, összes rokonaid és ismerőseid, kik a mennyországba jutottak, mily sokat imádkoznak valamennyien érted! Mennyire óhajtják ezek mind, hogy ne mindig csak a silány világi dolgok után kapkodj, amelyek oly hamar elmúlnak, mint miképp az égen a felhőcske elvonul.

A teremtés műve Isten szolgálatában.

Lelked megmentésére és Isten szolgálatára a legbőségesebb eszközök további sorát nyújtja neked végül a teremtés egész látható és téged körülvevő műve. Mire való ez a számtalan sok teremtmény, mire odafenn a csillagok milliói és ideleenn az ásványok ezer meg ezer fajtája, a töméntelen fű- és virágféle, az a megszámlálhatatlan nagy, kicsi és legapróbb állat, mire mindaz, ami a nyilvános és magánéletben körülötted lejátszódik? Isten alkotta mindezt, nem azért küldi és adja azonban neked, hogy benne keresd igaz boldogságodat. Nem lelte ezt meg benne még Salamon király sem, ki pedig soha semmit, amire szíve vágyott, meg nem tagadott magától.

Amily kevésbé képes a levegő éhségedet csillapítani, épp oly kevésbé, sőt még sokkal kevésbé elégíthetik ki teljesen szíved vágyát a teremtmények. Nem is képezhetik ezek a te célotat, mert nem mások, mint ugyanannyi eszköz végcélod és örök üdvösséged könnyebb és biztosabb elérésére. Olyanok ezek a teremtmények, mint egy nyitott nagy könyv, amelyből kiolvashatod, mily nagy, mily bölcs, mily hatalmas, mily szép az Isten, és megtanulhatod, hogy magadat mindenben Isten akaratának kell alávetned.

Figyeld meg csak az oktan teremtményeket, állandóan micsoda pontossággal tartják meg a legparányibb részben is a törvényeket, melyeket az Úr szabott nekik, hogyan engedelmeskednek mindannyian – ki-ki a maga módja szerint – a jó Istennek. Vedd a szorgos méhecskét, az állatok és növények sok ezerre menő számát s vedd a csillagokat, mily csodálatraméltó rendben keringenek évezredek óta. Mindegyikük úgy tesz, ahogy Isten akarja.

És te, a földnek egyetlen eszes teremtménye, egyedül te vonakodnál Isten bölcs és igazságos parancsolatai előtt meghajolni? A tíz közül melyiket vélnéd elhagyhatónak anélkül, hogy ez az emberiség egész erkölcsi rendjének felborulására és minden jólét megsemmisülésére vezetne?

Minden, ami alattad és körülötted van, Istennek adománya arra a célra, hogy azt az Ő dicsőségére és lelked üdvösségére használd; s te mégis ezer visszaélést követsz el Ő ellene és saját romlásodra.

Miért kérdezed mindig csak azt: „kellemes vagy alkalmatlan-e ez vagy amaz?” Inkább kérdezd: „vajon hasznára válik-e örökkévalóságomnak?” Ha hasznára válik, nyúlj érte, bármily terhes és keserű legyen is; ha nem, hagyd ott, ne tedd rá a kezed! Sokkal jobb, ha lemondasz minden jogtalan nyereségről, minden bűnös élvezetről és csábító üzletről, semhogy a poklok tüzében kelljen örökké égned.

Források:

<https://zarandok.ma/a-xx-szazad-hercege-a-szegenyek-orvosa/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-i/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-ii-resz/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-iii-resz/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-iv-resz/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-v-resz/>

<https://zarandok.ma/dr-batthyany-strattmann-laszlo-herceg-nyisd-fel-szemeidet-es-lass-kalauz-az-egesz-eletre-vi-befejezo-resz/>

A Nyisd fel szemeidet és láss! Kalauz az egész életre c. füzet eredeti kiadása:

https://www.kormend.plebania.hu/DrBSL_Nyisd_fel_szemeidet.pdf